

Aansteken van het licht

Die ons voor het licht ge - maakt hebt,
dat wij le - ven: spreek licht, wees hier
aan - we - zig in uw naam. Ik zal er zijn.

The image shows three staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff contains the melody for the first line of text. The second staff contains the melody for the second line of text. The third staff contains the melody for the third line of text, ending with a double bar line. The lyrics are written below the notes.

Welkom en inleiding

Hartelijk welkom, u en jullie allen
op deze Tweede Kerstdag,
Een groet ook aan de mensen die via de kerktelefoon
met ons meevieren.
Wie vandaag naar de kerk komt
om de lieflijke sfeer van Kerstmis vast te houden
komt helaas wat bedrogen uit.
Vandaag heeft de viering een andere kleur
Er klinken woorden van dreiging en dood
voor hen die de weg van Jezus willen gaan.
En toch heeft dat alles met deze geboorte te maken
En ook vandaag gaat de hemel open
en komt God zijn mensen tegemoet:
hij God met ons.
Dat we het goed mogen hebben, hier dit uur.

Lied: *Vanwaar zijt gij gekomen*

Vanwaar zijt Gij gekomen,
wij wisten niets van U.
In onze stoutste dromen,
was God nooit hier en nu.
Een nieuwe God zijt Gij,
die onder ons wilt wonen,
zo ver weg, zo dichtbij.

Gij zijt ons doorgegeven,
een naam, een oud verhaal.
Uw woorden uitgeschreven,
in ied're mensentaal.
Ons eigen levenslot,
met Uw geluk verweven,
zo zijt Gij onze God.

Gij zijt in ons verloren,
wij durven U niet aan.
Uw stem in onze oren,
Uw komst in ons bestaan.
Een mens van vlees en bloed,
een kind voor ons geboren,
een naam die sterven moet.

Vanwaar zijt Gij gekomen,
wij wisten niets van U.
In onze stoutste dromen,
was God nooit hier en nu.
Een nieuwe God zijt Gij,
die onder ons wilt wonen,
zo ver weg, zo dichtbij.

Gelezen psalm 2

Waartoe leidt het woeden van de volken,
het rumoer van de naties? Tot niets.
De koningen van de aarde komen in verzet,
de wereldmachten spannen samen
tegen de Eeuwige en zijn gezalfde:
'Wij moeten hun juk afwerpen,
ons van hun boeien bevrijden.'

Die in de hemel troont lacht,
de Heer spot met hen.
Dan spreekt hij tot hen in woede,
en zijn toorn verbijstert hen:
'Ikzelf heb mijn koning gezalfd,
op de Sion, mijn heilige berg.'

Het besluit van de Eeuwige wil ik bekendmaken.
Hij sprak tot mij:
'Jij bent mijn zoon,
ik heb je vandaag verwekt.
Vraag het mij
en ik geef je de volken in bezit,
de einden der aarde in eigendom.
Jij kunt ze breken met een ijzeren staf,
ze stukslaan als een aarden pot.'

Daarom, koningen, wees verstandig,
wees gewaarschuwd, leiders van de aarde.
Onderwerp u, toon de Eeuwige uw ontzag,
breng hem bevend uw hulde.
Bewijs eer aan zijn zoon met een kus,
anders ontvlamt zijn woede, en uw weg loopt dood,
want bij het geringste ontsteekt hij in toorn.

Gelukkig wie schuilen bij hem.

Psalm 98 G.v.L.

Lezing: uit de Handelingen van de apostelen 6, 8-10; 7, 54-60

Stefanus verrichtte dankzij Gods genade en kracht grote wonderen en tekenen onder het volk. Enkele leden van de synagoge van de Vrijgelatenen, waartoe ook Joden uit Cyrene en Alexandrië behoorden, evenals Joden uit Cilicië en Asia, kwamen echter in verzet en begonnen met hem te redetwisten, maar ze konden niet op tegen zijn wijsheid en tegen de heilige Geest die hem bezielde.

Ze ontstaken in woede en begonnen te knarsetanden. Maar vervuld van de heilige Geest sloeg Stefanus zijn blik op naar de hemel en zag de luister van God, en Jezus, die aan Gods rechterhand stond. Hij zei: 'Ik zie de hemel geopend en de Mensenzoon, die aan Gods rechterhand staat.' Maar ze schreeuwden en tierden, hielden hun handen voor hun oren en stormden met zijn allen op hem af. Ze dreven hem de stad uit om hem te stenigen. De getuigen gaven hun mantel in bewaring bij een jongeman die Saulus heette. Terwijl Stefanus gestenigd werd, riep hij uit: 'Heer Jezus, ontvang mijn geest.' Hij viel op zijn knieën en riep luidkeels: 'Heer, reken hun deze zonde niet aan!' Na deze woorden stierf hij.

Acclamatie: *de Heer is mijn licht en mijn heil*

De Heer is mijn licht en mijn heil:

wie zou — ik dan vre - zen?

Verkondiging

Wie na de vieringen van de afgelopen dagen
de indruk heeft gekregen dat het kerstfeest
het feest is van de droom van liefde en vrede,
wordt vandaag bijna wreed met beide benen op de grond gezet.
het verhaal van de dood van Stefanus.
Geboorte en dood: scherper contrast lijkt niet te bestaan.
Maar is dat wel zo?
Zijn begin en einde van ons leven niet
met hetzelfde geheim omgeven?

Laten we nog heel even terugkijken op dat vertrouwde kerstverhaal,
Dat als een soort voorwoord is op het levens verhaal van Jezus.
Enkele zinnen daaruit spreken letterlijk boekdelen:
Ze verwijzen al naar zijn levensweg en zijn sterven:
*Ze wikkelde hem in een doek en legde hem in een voederbak,
omdat er voor hen geen plaats was in de herberg van de stad.*
Er was geen plaats voor hem in de herberg!
Dat is meer dan geen onderdak vinden!
Het is ook: er niet mogen zijn!
De doeken spreken er ook van:
ze werden in Israël immers niet alleen gebruikt bij een geboorte,
maar ook om een gestorvene er in te begraven...
Maar midden tussen die twee heftige wegwijzers in
Die kostbare zinssnede:
'ze legde hem in een kribbe, een voerbak'.
Hij ligt daar als voedsel en inspiratie voor ons!
Zo is hij voor ons Mens geworden,
Zo is hij de weg van God gegaan.

Lucas maakt ons vandaag duidelijk dat niet alleen voor Jezus,
maar voor allen die hem willen volgen
geboorte en menswording niet zonder dood gegeven zijn.

Hij beschrijft hoe Stefanus als volgeling van Jezus
getuigt van diens blijde boodschap.
'Getuigenis' is in het Grieks 'marturion'
Ons woord 'martelaar' is er van afgeleid.
Stefanus wordt door zijn getuigenis
de eerste martelaar van de kerk.
Getuigen van het evangelie
en het risico dat dit je dood wordt
liggen – zo lijkt het – in elkaars verlengde,
zoals het donker hoort bij het zien van de ster,
en de dood bij het leven.
Stefanus komt in het stuk dat vooraf gaat
aan het deel dat we vandaag hoorden,
óp voor een eerlijke manier van geloven.
Geloof dat niet draait om de gebruiken en regels
van de tempel of de kerk,
maar dat bemoedigt en opkomt
voor een oprechte en menswaardige manier van leven voor allen.
En daarbij schopt hij onvermijdelijk
tegen de schenen van enkele groepen.
Wie het licht uitdraagt brengt immers ook het donker aan het licht.
En dat zal niet iedereen die mens in dank afnemen.
Als je de blijde boodschap verkondigt
Wordt je uitgeleverd aan het oordeel van anderen.
Het kan families verscheuren, politici hun positie kosten
En soms moeten mensen het met de dood bekopen.

Mensen die vandaag de dag opkomen
voor eerlijke politiek in Rusland, in Burundi,
Zimbabwe, Guatemala, Soedan en Zuid Soedan
Ze weten er van mee te praten.
En dan heb ik het nog niet over de situatie in het Midden-Oosten.

En zeg nou eerlijk: wie kent niet het gevoel
dat de zoektocht naar oprecht leven pijn kan doen

en gevoelens van verscheurdheid tot gevolg kan hebben.
Soms brengt het onbegrip, afwijzing of zelfs
verlies van vriendschap met zich mee. Een klein sterven.

Maar als we die weg durven gaan zijn we wel
de bouwers van het rijk der hemelen.
Dan brengen we de hemel een beetje dichterbij.
Stefanus is die weg gegaan
en in zijn *stervensuur* gaat de hemel open,
net als in de nacht van Jezus' *geboorte*.
God, de Barmhartige en Jezus,
de mens in wie de Eeuwige ons het meest nabij kwam,
treden deze bedreigde en gehavende mens tegemoet.
Zo wordt God voor hem en voor ons opnieuw 'God met ons'.
Ook door pijn en dood heen trekt hij met ons op
naar nieuw leven, als herboren mensen.

Ja, geboorte en dood en opstanding
zijn met elkaar gegeven.
In sommige Latijns Amerikaanse landen heet kerstmis daarom:
la Pasqua de Navidad; het Pasen van Kerstmis.

Dat is geen simpele weg,
wel een keuze met scheppende kracht.
Een keuze ook waarin we ons gedragen mogen weten
door de Eeuwige die beschermt en behoedt,
zoals een moeder haar pasgeboren kind

Dat we durven vertrouwen op de Barmhartige
die onze pijn en onze moeite tegemoet komt,
opdat we ons warmen, opdat we liefhebben,
opdat we leven, hem achterna, hemel op aarde.

Voorbeden

VG: Laten we bidden tot de Eeuwige,
die het leven wil en niet de dood:

Voor de kinderen die moeten leven met honger of geweld
dat ze voedsel, geborgenheid
en liefde mogen ontvangen,
hemel op aarde.

Voor mensen die met hart en ziel werken
aan vrede en recht
Dat ze medestanders vinden
die samen met hen taai volharden
in de strijd voor een verdraagzame wereld,
hemel op aarde.

Voor de religieuze leiders en de leiders van de wereld:
Dat ze ontdooien door de kracht van de liefde,
dat er in hun harten plaats is voor recht en vrede,
hemel op aarde.

Voor onze lieve doden
Wij noemen de naam van Stefan Leonard Elders.

We maken het stil
voor alles wat ons raakt en bezighoudt:
En leggen dat aan u voor, goede God

Dat het ooit worden mag: hemel op aarde.

Gebed van dank bij brood en beker

Onze Vader

VG: Gij die ooit hebt laten zeggen:
'Zoekt Mij en jullie zullen leven',
wij zoeken U
zoals men mensen zoekt
die uit het leven zijn verdwenen,
spoorloos en zonder teken
dan alleen hun eigen naam,
genoeg om U te zeggen:

**allen: Dat wij de getuigen niet vergeten,
hen als de mensenzoon gedenken.**

VG: Gij die uzelf een naam gegeven hebt:
'Ik zal er zijn', zo heette het,
wees dan aanwezig
waar duistere machten heersen,
en mensen leven in de schaduw van de dood;
wees een licht in hun midden
en toon hun uw ware gezicht,
zo waar als wij U zeggen:

**allen: Dat wij de getuigen niet vergeten,
hen als de mensenzoon gedenken.**

VG: Gij die uw eigen getuige
in ons midden hebt gezonden
als de minste van de mensen,
de geringste van zijn broeders,
zie toch de mens,
zie de mens die wordt veracht,

zie de mens die wordt vernederd,
om wie wij tot U zeggen:

**allen: Dat wij de getuigen niet vergeten,
hem als de mensenzoon gedenken.**

VG: Zie hen als die ene mens
die zoek is geweest en werd gevonden,
die dood is geweest en is opgestaan.
Die in de nacht van het verraad
aan tafel zat en het brood deelde met zijn vrienden.
Die ook de beker rond liet gaan,
de kring van al zijn vrienden langs
Die ons is voorgegaan en voorgaat, voorgoed
Daarom dus zeggen wij U:

**allen: Dat wij de getuigen niet vergeten,
hem als de mensenzoon gedenken.**

VG: Zo gedenken wij het messiaanse geheim
en wij gedenken daarin alle mensen
die getuigen van het recht,
alle verdwenen, niet vergetenen,
die delen in het koninkrijk dat komt.

Vredeswens

VG: het is Kerstmis, het feest van nieuw leven
wensen we de mens naast ons die vrede toe,
de vrede van Jezus Christus,
Gods zoon bij uitstek, onze broeder.

Uitnodiging tot de communie

VG Hier staat brood voor ons klaar,
teken van de levensweg van liefde van Jezus Messias.
En er is wijn, teken van zijn bloed, zijn levenskracht.

Ontvang ervan om daarmee zijn weg te volgen
naar licht en leven, naar vrede en vreugde.

Communie

Slotgebed

Levende God, Gij die ons kent en van ons houdt,
nu wij zo van hier gaan bidden wij u:
Blijf God met ons, Emmanuel,
Schoot van ontferming, Licht in het donker,
weg naar toekomst en vrede,
vandaag en in de dagen die komen. Amen

Lofzang van Zacharias

Een schoot van ont - fer - ming is on - ze God.

Hij heeft ons ge - zocht en ge - zien,

zo - als de op - gaan - de zon aan de he - mel.

Hij is ons ver - sche - nen toen wij in dui - ter - nis

wa - ren, in scha - duw van dood. Hij zal on - ze

voe - ten rich - ten op de weg van de vre - de.